

Et Barndomsminde

Novelle
af
Kaj Munk

Jeg var ikke mere end - ja lad mig nu se - jeg fyldte 7 Aar, da Synagogen i Kapernaum blev ødelagt af Jordskælvet, og 2 Aar inden var det, at -- ja, jeg kan ikke have været ret meget over 4 Aar. Det første, jeg husker, var, at jeg blev vækket ved en underlig Lyd, en Hvæsen eller en Skraben, jeg laa et Øjeblik og troede, jeg drømte, men saa kom den eengang til, og der jog en prikkende Angst igennem mig. „Mor!” hviskede jeg ud i Mørket, „Mor!” men ingen svarede mig, og da jeg rakte Hænderne ud, hver til sin Side, var hverken Far eller Mor om mig, som de plejede. Et langt Stykke Tid krøb jeg sammen under Tæppet uden at turde røre mig. Saa opdagede jeg, at jeg laa i en fremmed Seng; lige strax troede jeg, jeg var stjaalet; for Røverne fra Jeriko var paa den tid en Rædsel i alle Børnetanker i de Egne. Men da mine Øjne havde vænnet sig til Mørket, kunde jeg skimte, hvor jeg var; det var nok et fremmed Værelse, men dog vort eget Hus. I samme Øjeblik, jeg blev klar over det, for jeg op og ud af Sengen og ind i Soveværelset, men paa Tærsklen standsede jeg som foran et Drømmesyn. Søster laa i sin Seng, saadan som hun havde ligget den sidste Uge, men hun trak Vejret somme tider næsten slet ikke og saa et Par Gange med den hvæsende eller skrabende lyd, der havde vækket mig. Ved siden af Sengen sad Mor. Hun var saa bleg, at hendes Ansigt ligefrem lyste, ja, lyste skarpere end den osende Fakkell ved Hovedgærdet; jeg var ved at tro, at det ikke var Mor alligevel; ikke bare, fordi hun var saa bleg, men ogsaa sad hun saa kantet – jeg kom til at tænke på min lille Gedebuk, Morgenen efter at den var død. Far havde bøjet sig frem mod hende, ruskede hende i Skulderen og talte haardt til hende, Far, der altid var bare glad og mild, saa selv de haarde Ord i Skriften, naar han læste dem i Synagogen, næsten fik Klang af Kærtegn. Jeg blev ude af mig selv af Vrede og jeg løb frem for at slaa ham; men med et saa jeg Mor løfte Haanden og give Far et Klap på Kinden og saa sagde hun: „Det er smukt af dig, du vil trøste mig, men over for Døden gælder ingen Trøst.” Hun sagde det Ord Døden i saa haard en Tone, at jeg blev stiv over hele min lille Krop; jeg forstod på eengang, hvad Mor mente; Søster, min egen eneste store Søster, var ved at dø.

Jeg vaagnede op ved, at Tænderne hakkede af Kulde i Munden paa mig. Saa begyndte jeg at græde. Mor ikke saa meget som drejede Hovedet, men Far løb hen til mig, pakkede mig ind i et Uldtæppe og satte mig paa Mors Skød. Mor tog ikke om mig, og da jeg vilde prøve paa at stryge hendes Kinder, var de saa kolde, at jeg forskrækket tog Hænderne til mig. Saa satte Far sig ned ved siden af Mor og løftede mig op paa sine Knæ. Længe sad vi saadan. Da slog Søster Øjnene op, men der var ikke Blik i dem; der var bare Forvildelse og Mørke. Jeg var ved at Skrige, men turde ikke for Mor, der sad der og var saa død. Og saa sad vi atter hen og sagde ingenting, og Faklen oste, og en Edderkop firede sig ned fra Loftet og begyndte at slaa ud til et Spind.

„Nu har vi været gift i 13 Aar, Mor”, sagde saa Far, „13 Aar af bare Lykke; vi kunde ikke vente, at det skulde blive ved.”

Mor hørte visst ikke, hvad han sagde. Lidt efter hviskede hun: „Jeg vidste ikke, det var saa svært at miste.”

Saa var der stille igen, og jeg begyndte at fryse og vilde gerne i Seng nu, men turde ikke sige noget. Og Edderkoppen spandt, og Faklen oste, og nu skrabede Søster hele Tiden Bunden for at faa de sidste smaa Stykker Luft med.

Saa saa Mor pludselig paa Far – aah, det var som Vejret standsede i min Hals af Angst. „Hvad skulde vi med hende? Havde vi aldrig haft hende, havde vi heller aldrig oplevet denne Stund.” Og igen tog Far Mor haardt i Skulderen og sagde: „Du skal tie, du skal være rolig, hører du.”

Og Far blev ved at snakke for Mor: „Du skal se, det kan vende sig endnu; saa længe der er Liv, er der Haab.” Og jeg sad paa Fars Knæ og det var i min Mave lige som jeg havde spist sure Æbler, for jeg kunde høre paa Fars Stemme, at han løj.

Da kastede Mor sig ned over Søsters Seng og raabte: „Det er ikke sandt; der er ikke Haab mere; det er Døden, det er Døden, og mod Døden formaar vi ingenting.”

Og Far sprang op, og jeg gled ned af hans Knæ og ned paa Gulvet, og Far stod ved Benenden og vred sine Hænder, og han saa ud i Ansigtet ligesom vor gamle Havekarl Tobias, da han havde hugget Leen ind i sin Fod.

Jeg rejste mig op, og jeg blev saa hidsig, saa hidsig; mine Hænder knyttede sig og rystede som i Krampe, og Vandet stod mig i Øjnene; jeg vilde raabe noget, Stemmen slog klik for mig, men endelig fik jeg det frem: „Dengang min Gedebuk døde, da sagde I ligesaadan, og saa gravede I den ned. Men Tolderens Juda han sagde næste Dag, at det skulde I aldrig have gjort, aldrig. I skulde have sendt Bud efter Jesus.”

Mor blev rusket ud af sin Tilstand ved at se mit Raseri, og Far blev helt forskrækket over mig. Og saa slipper min Hukommelse op for den Nat. Jeg synes, jeg hører Far og Mor skændes, og en Pige kommer og løfter mig op og bærer mig i Seng.

Da jeg vaagnede næste Morgen, fortalte Pigerne mig, at Søster var død; en Del af Naboerne var allerede troppet op, og jeg kom strax fra Morgenstunden i mit fine tøj. Jeg syntes, det hele var forfærdelig spændende; men saa saa jeg Mor, og hendes Ansigt det var saadan, at – at der kom mig en Klump i Halsen og jeg sagde til mig selv: „Nu bliver vi aldrig, aldrig, aldrig glade mer.”

Søster laa i sin Seng og var saa smuk; der brændte Lys omkring hende, og det var ligesom hendes Øjenvipper og Munden bevægede sig paa saadan en Maade, at man alligevel godt vidste, de gjorde det ikke. Jeg ved ikke, men jeg syntes, jeg stod og blev vred paa Søster, som ellers altid havde været mig saa inderlig kær og altid havde knuselsket mig, jeg stod og blev saa vred paa hende over, at vi aldrig kunde blive glade mer.

Med et var der nogen, der raabte, at nu kom Far med Jesus.

Nu, saa mange Aar efter, er der mærkelig nok kun een Ting, jeg kan huske af hint Øjeblik; det er, at idet Jesus gik forbi mig, standsede han bare et Sekund og rettede mod mig et Blik aah saa alvorligt. Det for igennem mig ved dette Blik, at det var så Synd for Søster, det var saa Synd for os allesammen, ja, for hele Verden og endda ogsaa for Gud i Himlen, at hun var død. Jeg kom til at græde, saa jeg rystede af Graad. Folk trængtes og skubbedes omkring mig, men til sidst blev der helt stille, jeg opdagede, at jeg stod

ganske alene i Forstuen til Dødsværelset. Saa hørte jeg en fremmed Stemme sige - og jeg vidste strax, det var Jesus' -: „Men giv hende nu noget at spise!” og så var han pludselig gaaet forbi saa træt, men med et Smil til mig, et straalende Smil.

Far og Mor kaldte Søster for Talitha fra den Dag af, jeg ved ikke hvorfor, men det gjorde de nu. Der blev aldrig talt mellem os 4 om det underfulde, der var overgaaet vort Hus; vi regnede det vel for alt for helligt. Og først nu, da jeg er bleven meget gammel, kan jeg fortælle om det, og kun som her, naar jeg sidder mellem Børnebørn og Børnebørnsbørn. - Vi fik ikke Lov at beholde Søster saa meget længe. Hun døde allerede 3 Aar efter. Da var Jesus ikke mere paa Jorden. Men denegang græd vi ikke over Talitha. Mor pyntede hende saa smukt og var selv med til at fly hende til Jorde. Og vi sang Lovsange ved Graven. For nu vidste vi, at Jesus er Herre over alle Ting, ogsaa over Døden.

Kaj Munk